

یکشنبه 23 آذر 1399-26 ربیع الثاني 1442-13 دسامبر 2020

درگذشت نویسنده و عالم زاهد آقاجفی قوچانی (1363 ق)

درگذشت نه‌سندۀ ه عالم زاهد آقاجفی قمجانی (1363 ق) سیدمحمد حسن معروف به آقا نجفی قوچانی در سال 1295 ق در روستای خسرویه در حوالی شهر قوچان به دنیا آمد. در کودکی به فراگیری قرآن نزد پدر پرداخت و سپس به تشویق والد خود برای تحصیل علوم دینی، راهی قوچان شد. از آن پس وارد مشهد گردید و تحصیلات خود را ادامه داد. سیدمحمدحسن در نوزده سالگی همراه یکی از دوستانش، با پای پیاده از راه طبس به یزد و از آنجا به اصفهان رفته و در اقامت چهار ساله rlm&ی خود در آن شهر، از اساتید فن، مستفیض گردید. آقاجفی قوچانی بار دیگر با پای پیاده عزم نجف اشرف کرد. در مدت بیست سال سکونت در آن دیار مقدس، از محضر علمای نامدار زمان از جمله آخوند خراسانی بهره rlm&مند شد و به اجتهاد نایل آمد. او با شنیدن خبر درگذشت پدر به زادگاه خود مراجعت نمود و به درخواست اهالی قوچان، در آن شهر رحل اقامت افکند. آقا نجفی قوچانی، علاوه بر اداره rlm&ی حوزه rlm&ی علوم دینی آن دیار، حاکمیت شرع شهر قوچان را نیز عهده دار بود. آقا نجفی قوچانی در جنبش مشروطیت ایران، همگام با دیگر روحانیون مبارز، مشارکت فعال داشت. از وی آثار گرانسنگی به جا مانده است که کتب سیاحت شرق و سیاحت غرب از جمله rlm&ی آنها می rlm&باشد. سرانجام این عارف زاهد در شصت و هشت سالگی در شهر قوچان دار فانی را وداع گفت و در منزل خود در آن شهر مدفون گردید.

مرگ "حبیب، صّاح" داعی، فقه rlm&ی اسماعیلیه در الموت در نزدیکی قهوه (518 ق)، مدتی در مصر بود و سپس به ایران بازگشت. او در ابتدا در حسن صباح پس از قبول مذهب اسماعیلی در سال 464 ق، مدتی در مصر بود و سپس به ایران بازگشت. او در ابتدا در خوزستان، اصفهان، یزد، کرمان و دامغان، سرگرم دعوت بود و در همان حال، داعیانی به اطراف فرستاد و بسیاری از مردم را به مذهب خود درآورد. حسن صّاح توانست در ششم رجب سال 483 ق به قلعه rlm&ی مستحکم و طبیعی الموت در نزدیکی قزوین دست یابد و به گسترش دایره rlm&ی دعوت خود بپردازد. کار صباح و دعوت اسماعیلیان با مرگ مَلِک شاه سلجوقی و به ویژه قتل نظام rlm&الملک، وزیر مقتدر سلجوقی، فرصت را بیش از قبل در اختیار این فرقه نهاد و شهرت آنان را عالمگیر کرد. حسن، فداییانی تربیت کرده بود که حاضر بودند به اشاره rlm&ی او، هر کاری انجام دهند. قتل rlm&های متعدد بزرگانی که مخالف فعالیت اسماعیلیان بودند توسط این فداییان صورت می rlm&گرفت و باعث ایجاد رعبی عظیم در دل مخالفان گردید. حسن، حتی سلطان سنجر سلجوقی را تهدید به مرگ کرد و پادشاه، از ترس جان، با او آشتی نمود. از آن پس قدرت صّاحیان بیشتر از قبل فزونی یافت تا این که، حسن صباح در 26 ربیع rlm&الثانی 518 ق درگذشت. حسن مردی معتقد و خشک بود و دو پسر خود را به سبب تخلفات مذهبی کشت. او با سلطنت ارثی مخالف بود و پس از خود یکی از سردارانش را به جای خویش برگزید.

درگذشت "گوستاو لوبون" مستشرق، ه نه‌سندۀ معوف فانسوی (1931 م) گوستاو لوبون، دانشمند متفکر و نویسنده فرانسوی متخصص در تاریخ تمدن اسلامی در سال 1841م در فرانسه به دنیا آمد. وی پس از طی دروس مقدماتی، به تحصیل در رشته پزشکی پرداخت و در این رشته فارغ rlm&التحصیل شد. دکتر لوبون از پزشکانی بود که به این نکته پی برد که در پیکر انسان نیرویی است که با هر درد و درمانی رابطه مستقیم دارد و شخص را زودتر از هر چیز رنجور می rlm&سازد و بهتر از هر چیز درمان می rlm&بخشد. وی دریافت که روح انسان نیرویی است که هم پزشک است و هم بیمار، هم درد است و هم دارو؛ همان چیزی که اگر دردمند شد دیگر داروی پزشکان به درمان آن توانا نیست و نیروی طب در برابر آن، ناتوان خواهد شد. لوبون دانست که پزشک باید بیشتر از راه روان، بیمار را شفا بخشد زیرا انسان در میان جماعت زندگی می rlm&کند و در پیرامون جامعه رنجور می rlm&شود و جامعه روان، او را رنجور می rlm&گرداند. وقتی که روان، بیمار شد، بدن هم بیمار می rlm&شود. پس پزشک باید روان پزشک هم باشد. از این رو، گوستاو لوبون راه نزدیکی بین روان و پیکر آدمی را پیمود و از کالبد به روح پرداخت و جان و تن را به یک rlm&دیگر نزدیک ساخت. وی در این زمینه به بررسی rlm&های عمیقی درباره روابط آن دو با یک rlm&دیگر پرداخت و اساس تحقیقات خود را بر روان rlm&شناسی قرار داد. با این حال، آن چه گوستاو لوبون را به شهرت رساند، تحقیقات تاریخی و اجتماعی او بود چرا که به بررسی درباره روان rlm&شناسی اجتماعات مختلف و توسعه و تکامل فرضیه روان rlm&شناسی اجتماعی علاقه تامّی داشت. وی اساس تحقیقات اجتماعی خود را بر روان rlm&شناسی قرار داد و برای شناختن روحیات ملل مختلف به سیر و سیاحت پرداخت. لوبون هم rlm&چنین کتاب rlm&های متعددی در این موضوع نگاشت که مورد استقبال متفکران کشورهای گوناگون، قرار گرفت و به زبان rlm&های مختلف ترجمه شد. گوستاو لوبون در سیاحت rlm&های طولانی خود، مجذوب تمدن مشرق زمین شد و درباره آن، بررسی rlm&های عمیقی به عمل آورد و حاصل آن را در چهار کتاب مشهور خود تحت عنوان تمدن عرب، تمدن هندوستان، تمدن مصری و تمدن عرب در اندلس انتشار داد. دکتر گوستاو لوبون سرانجام در 13 دسامبر 1931م در نود سالگی در نزدیکی پاریس درگذشت.